

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De occursu Domini nostri Iesu Christi, & de Deiparente & Simeone, S.
Chrysostomi sermo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

SANCTI PATRIS NOSTRI IOHANNIS
ARCHIEPISCOPI CONSTANTINOPOLITANI,

cognomine Chrysofomi, De occurſu Domini noſtri Ieſu
Chriſti, & de Deiparente & Simeone.

5. FEBRUAR.

Iohan. 9.

Gen. 17.

Cur octavo
die facta cir-
cuncifio.Matt. 5.
Luc. 2.Ibidem.
Leui. 12.Exod. 13.
Num. 8.

On ſolum fert carnem Dominus noſter Ieſus Chriſtus; ſed etiam ex lege circūciditur; vt auferat pretextum Iudaica incredulitatis. Venit enim ad legem pro lege, vt diſcipulos liberet per fidem legis; & accipit carnem; & circūciditur cum Iudeis. Fuit carnis particeps; fuit etiam particeps circuncifionis. Confirmauit cognationem; vt non negarent eum, q̄ venit. Ex ſemine Dauid Chriſtus expectatur; oſtendit argumentum cognationis. Si enim etiam cū eſſet circūciſus, dixerunt; Nescimus vnde ſit! Si non fuiſſet carne circūciſus; excuſationem rationi conſentaneam habuiſſet eorum negatio. Quando ergo impleti fuerūt dies octo, vt puerum circūciderent; erat Ieſus expectans augmentum instrumenti. Quando impleti fuerunt dies octo; iubet enim lex circūcidere puerum octauo die. Et ſi uenerit dies octauus, uenit in medium medicus; & ſumit ferrum, & exercet artem; & ceſſat ſabbatum in circuncifione.

Rogemus ergo Iudeos: Sabbathum eſt remiſſio; Perfectū ocium eſt dies. Qua de cauſa octauus eiicit ſeptimū? Quamobrem ſit octauus ſupra ſeptimū? Sed Iudei quidem non nōrunt Iudaica; Eccleſia autem nouit Chriſtum & diſciplinam Iudaicas. Circūciditur enim infans die octauo; quoniam octauo ſutura erat reſurrectio; ſeu Dominica circuncifio totius mundi. Cur enim non iuſſit Moſes ſexto circūcidere? Cur non nono aut decimo? Eſt ergo manifeſtus octauus, quo ſurgit Dominus. Si quis ergo nō credit reſurrectioni, eſt corde incircūciſus; propter incredulitatem à Deo alienatus. Circuncifio autem, fidei eſt uera cognitio & ſenſus. Propterea ō dilecte, circūciſio traditur fidelibus ratione ſancti baptiſmatis; & ſuppeditatur ſimul cum cognitione. Sanctū uero baptiſma, eſt typus Chriſti reſurrectionis. Trans à carne ad ſpiritum, & ab eo, quod eſt corporeum, ad deductionem ſpiritus; & inuenies illic quidem carnalem circuncifionem; hīc autem ſpiritualem peccatorum purgationem. Octauus uero, eſt circuncifio; illa autem eſt etiam reſurrectio; reſurrectionis uero figura, baptiſma; à paruis ad maiora; à corporeis ad ſpiritualia. Veniant ergo Iudei, & proficiant. Oportet enim proficere à carnalibus; & non manere in eis. Dominus ergo Ieſus Chriſtus, qui non uenit vt ſolueret legem, ſed vt adimpleret; fuit circūciſus cum Iudeis. Impleti ſunt ergo octo dies, vt circūciderent infantem; & uocatum eſt nomen eius Ieſus; quod fuit ei uocatum ab angelo, priuſquam ipſe fuiſſet cōceptus in utero. Nam nos quidem uocamur poſtquam nati ſumus; Ieſus autem uocatur, priuſquam ipſe fuiſſet cōceptus in utero; Ieſus uero fuit uocatus; quoniam fungebatur munere ſeruatoris.

Et quando impleti ſunt, inquit, dies purificationis eorum, ſecundū legem Moſis. Cuiuſnam purificationis? Mariæ & Ioseph. Iuſſit enim lex purgari mulierem, quæ recēns pepererat; conſeruare dies; & in eis non progredi. Quando ergo impleti ſunt dies purificationis eorum ſecundū legem Moſis. Atqui nō neceſſe erat uirginis; ſed tamen lex fuit impleta. Deduxerunt eum Hieroſolyma, vt ſiſterent Domino; quomodo ſcriptum eſt in lege Domini. Vbi eſt purgatio corporis, dicit ſecundū legem Moſis: Vbi autem ſiſtitur ſanctus; Quomodo ſcriptum eſt in lege Domini: Nō quod lex Moſis non eſſet lex Domini; Nam quęcunq̄ loquitur propheta ſpiritu ſancto diſſerens; non ipſe loquitur; ſed Dominus ſuggerit. Quoniam tamen purificatio habebat figuram corporalem, dicit, Lex Moſis: Quoniam autem ſiſtebat primogenitum, dicit; Secundū legem Domini; Omne maſculinum aperiens uulua, ſanctum Domino uocabitur. Hęc ergo oratio & lex tota & cauſa legis; poſita eſt propter eum, qui erat aperturus uulua. Vniuerſa enim primogenita animalium & hominum, nunquam aperuerunt uulua; ſed erant ſolum primogenita. Quem autem uirgo peperit; ipſe ſolus uulua aperuit. Vide ergo mihi totius legis deſcriptionem; propter eum, qui erat naſciturus ex uirgine. Vndenā autem

autem poterant Iudæi eam intelligere? Nam cum sint carnales cogitatione; longè abest ut possint intelligere cursus ortus spiritualis. Deinde ascendunt; ut dent hostiam secundum quod dictum est in lege, par turturum, aut duos pullos columbarum. Fiebāt autem hæc quoque ex lege typicè; ut nihil deesset ad legis implementum. Veniamus iam de cæterò ad expositionem euangelicam.

Et ecce homo in Hierusalem, cui nomen erat Simeon; & homo ille iustus & pius, & erat spiritus Dei in ipso; & is acceperat respõsum à spiritu sancto, se vitam non prius esse finiturum, donèc videret Christum in carne. Erat senex, expectabat promissum; manebat intrus in templo; illud dicens apud se; Vbi unquè sit natus; omninò huc veniet. Is venit in spiritu in templum illa hora, quando parentes obtulerunt puerum. Nam sæpè quidem veniebat; sed suo proposito. Tunc verò à sancto spiritu deductus; venit opportunè ad implendum promissum. Is accepit in vlnis Iesum; & benedixit Deum; dicens; Nunc dimittis seruum tuum Domine secundum verbum tuum in pace. Undè dimittis? Ex ÷ versa huius vitæ est enim res molesta & planè carcer vita. Ille ergò venit, ut dimitteretur. Si quis autem damnum esse putat hinc recedere; is nõdum est fide perfectus. Dicebat autem; Nunc dimittis seruum tuum Domine; secundum verbum tuum in pace. Qui enim mundo facturus est pacem, accessit.

Venit enim pacificator; qui terræ cælum coniungit; & terram cælum constituit. Per Euangelicam doctrinam clamat Simeon; Nunc dimittis seruum tuum Domine; secundum verbum tuum in pace; Quoniam viderunt oculi mei salutare tuum. Quid est, quod dicit? Nam prius quidem credebant cogitationi; & cognoscebant ratiocinatione. Nunc autem viderunt oculi mei. Quod enim cor meum expectabat, viderunt oculi mei; consummatus sum. Quid autem vidi, inquit? Salutare tuum. Quale? Quod parasti ante faciem; non vnus populi, neque solius Israël; sed ante faciem omnium populorum. Est enim natus magister omnium? Lumen ad reuelationem gentium; & gloriam plebis tuæ Israël. Hic gloria; illic reuelatio. Illic principium doctrinæ; hic consequens disciplina. Et gloria populi tui Israël.

Sed omninò dicit quispiam; Et vbi sunt Israelitæ? Habe Petrum; habe Paulum; habe Iohannem. Habe tria millia, habe quinque millia; Habe ecclesiam Hierosolymitanam; habe eos, qui crediderunt ex gentibus; erat enim gens inter eos, qui crediderunt. Nisi enim Dominus reliquisset nobis semen, facti essemus sicut Sodoma; & Gomorra; similes facti essemus. Deinde; Reliqui mihi septem millia virorum. Sic in populo conseruabatur semen fidei; & non perièrat totus populus, absit; neque interièrant omnes Iudæi. Nam nunc quoque in hoc beato statu & vocatione; Multi quidem vocati; pauci verò electi. Vocauit enim Christus vnuersum orbem terræ; parauit sanctum conuiniuum Euangelij. Sed cum venerit, ingredietur & faciet electionem. Diligenter scrutatur eos, qui recumbunt; & si inuenerit aliquem non habentem vestitum nuptialem, dicitei; Amice; quomodò huc intrasti? Quamobrem & illic facta est electio; & hinc fiet electio. Non enim quoniam vocati sumus, ex eo debemus nos insolenter gerere; ut qui id quod est perfectum; obtinuerimus. Lapsus enim primorum; fiat nostra cautio. Sic ò dilecte, populus non omninò periit; neque totus fuit incredulus; neque totus fuit persecutus apostolos. Sed crediderunt per apostolos tria simul millia, præter mulieres & pueros; & fuit Hierosolymis ecclesia decies mille hominum. Templo enim nondum euerso, & necdum eiecitis Iudæis, & nondum diruta Hierusalem, ædificata fuit ecclesia; & fuerunt Iohannis verba euidens veritas; Illud oportet augeri; me autem minui.

Simeon ergò cum esset propheta, dicit; Gloriam populi tui Israël. Erat enim gloria expectantium, aduentus eius, qui expectabatur; glorificant Ioseph & Maria ea, que dicuntur; angelus annunciauit; Magi agnouerunt; pastores audièrunt, exercitus angelorum duxit choros; stella ex alto significauit; Simeon propheta; Anna vxor Phanelis propheta; terra verba fecit, cælum est elocutum; Magi tyrannum negauerunt; pastores adorârunt Christum; principem pastorum. Omnia agnouerunt; mater cognouit, Ioseph audiuit, propter res tremuerunt; intellexerunt autem rerum quoque euentum. Et benedixit eos Simeon; & dixit Maria; matri eius; Ecce hic positus est in ruinam & resurrectionem multorum in Israël; & in signum cui contradicitur. In quorum ruinam? Eorum scilicet, qui non credunt; qui contradicunt; qui in crucem egèrunt.

Signum crucis, nouit ecclesia mundi salutare.

runt. In quorum autem resurrectionem? Eorum qui agnoscunt; memorię & grato animo confitentur. Et in signum, cui contradicitur. Quod signum dicit? Signum crucis, quod Ecclesia nouit mundi salutare; cui inimici sunt Iudaei, quod saepenumero calum quoque praedicaui. Contradicitur autem signo, ut vincat veritas; Nam absque contradictione non est integra victoria. Oportebat ergo introduci contradictionem, ut Iudex per totum seculum ferat sententiam. Quamobrem dicit; Et in signum cui contradicitur, nempe, ab incredulis.

Maria nihil peccauit. Hæc quoque caute sunt legenda. Nihil enim dubitauit S. Maria.

Tu verò, inquit, vidēris esse mater. Num autem tu euades sine tentatione, quoniam tu te fateris esse matrem, quoniam eum peperisti; quoniam visa es ei tuum commodare vterum? Fuit enim venter tuus vas operationis. Euades ne ergo sine tentatione, quoniam fuisti Dei parens; quoniam peperisti non experta nuptias? Quoniam fuisti constituta, num eris sine tentatione? Sed tuam quoque ipsius animam pertransibit gladius. Quare o Domine? Quid enim ego peccaui? Nihil quidem peccasti; sed quando vidēris eum pendentem in cruce, quando vidēris eum pro mundo patientem, quando vidēris eius manus extensas in cruce & in ligno clauis affixas, incipies dubitare & dicere; Hic ne est, de quo mecum angelus est locutus? Hic ne est, in quo fuit miraculum meæ conceptionis? Virgo eram, & peperisti. Quare hic in cruce agitur? Et tuam ipsius animam pertransibit gladius. Quamobrem nemo est, qui non tentetur. Petrus ter negauit; alij discipuli eo relicto fugerunt. Neque enim opus habebat pastor praesentia ouium, neque athleta opus habebat ijs, qui ei opem ferrent; sed omnes recesserunt. Christus autem erat solus tanquam aries suspensus. Pertransiit ergo eius quoque animam gladius; tentatio, dubitatio. Et tuam quoque ipsius animam pertransibit gladius; donec reuelate fuerint ex multorum cordibus cogitationes. Quamobrem patitur Iesus ad conuincendam incredulitatem; ad confirmandum gratum animum credentium. Contradicitur autem signo, ut conuincantur, qui contradicunt propter improbitatem. Si enim veritati non contradiceretur omnino apud homines; nequaquam probata esset pietas. Concessio verò contradictionis; electioni veritatis affert probationem.

Signo contradicitur. Quomodo enim probati sunt martyres in persecutione? Dum decertarunt esse etiam victores per tolerantiam. Vide quantum iuuat contradictio. Non solum enim constituit, ut quis dixerit, fideles, sed etiam tormenta usque & mortem processerunt; & praebuerunt gustum gratiae Christi per suam tolerantiam. Quando ergo dicit Simeon: Ecce hic est positus in ruinam & resurrectionem multorum, & in signum cui contradicitur? intelligitur, quod neque ruinam operatur, neque vi adducit resurrectionem. Sed positus quidem est in ruinam ijs, qui offendunt ad lapidem offensionis! In resurrectionem autem ijs, qui sua sponte credunt. Positus est enim, inquit, quomodo si dixerit quispiam, lux oritur, ut qui sani sunt, videant; ij autem, quibus dolent oculos, radios lucis magis fugiant. Quomodo verò illi quidem ceciderunt, ut qui digni essent ut conuincerentur? hi autem surrexerunt, bonam spem habentes sua sponte, nisi signo contradiceretur? Et quomodo dicit Simeon? Et in signum cui contradicitur? Ne eos qui credunt, alienet contradictio; quoniam veritati, quæ est ex Deo, contradicitur. Et quis audeat aut potest, nisi Deo concedente, contradicere? Necessaria autem est concessio; erit enim, quando non amplius contradicetur. Quando enim signum fulserit, caelestium, terrestrium & infernorum; & omnium denique lingua confitebitur, quod Dominus Iesus Christus in gloria est Dei patris. Nam quando quidem signum ipsum solum apparet; nusquam autem videtur quod significatur; signo contradicitur. Quando autem is, qui significatur, reuelatus fuerit secundo suo aduentu, non audebit amplius aliquis signo contradicere; cum is qui significatur, adsit manifesta diuinitate aduersus eos, qui contradixerunt. Tunc qui signum quidem susceperunt, glorificabuntur ab eo, cui contradicitur? Qui autem signo contradixerunt, condemnabuntur ab eo, qui est significatus; & erit aliquando finis contradictionis, finis dubitationis, finis incredulitatis, finis erroris; principium verò pramiorum & coronarum.

Phil. 2.

Quas detur nobis omnibus consequi in Christo Iesu Domino nostro. Cui gloria & potentia nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

ITEM